

A közösségi oldalak , mint modern egérfogók

Juhász Béla Szilárd

mentálhigiénikus, addiktológiai konzultáns
online mentálhigiénés tanácsadó

Az iskolai prevenció aktuális kihívásai

Debrecen, 2018. 08. 27.

DIGITÁLIS BENSZÜLÖTTEK

- Ők azok a gyerekek, akik a számítógép, internet mellett nőttek fel, és akik számára ez a világ a természetes.
- A hálón lógnak: egész életükben folyamatosan jelen van a számítógép, idejük 80%-át vele töltik.
- Mobilak: megszokták, és szeretik a mobil eszközök használatát. Rengeteg sms-t küldenek, okos telefonokkal pedig még gyorsabban tudnak interneten is kommunikálni egymással. A tanulás, a szórakozás, és a kapcsolattartás egyre inkább összefonódik.
- Mindig be vannak kapcsolva: egész nap telefonon, msn-en, chat-en, közösségi terekben jelen vannak

- **Gyorsak:** megszokták, hogy minden egyetlen kattintásnyira van tőlük. Feleslegesnek tartják sokszor az adatok tanulását, hiszen mindenhez villámgyorsan hozzá lehet férni.
- **Türelmetlenek:** minden kérdésre szinte azonnal lehet választ találni a világhálón, így gyakran türelmüket, érdeklődésüket vesztik, ha hosszabb, lassabb folyamat vezet a megoldáshoz.
- **Nyitottak:** sokkal könnyebben, szívesebben osztanak meg személyes élményeket akár idegenekkel is. Szinte soha nem gondolnak bele abba, hogy például egy blog olvasója *bárki* lehet. Megdöbbentő nyitottsággal, őszinteséggel képesek (gyakran nem is álnév alatt) igen komoly dolgokat írni, fényképeket publikálni magukról.

- **Híresek:** bármit írnak, azonnal lesz közönségük. Akár egy blogposzt formájában, akár például egy buli képeit feltöltve egy közösségi portálra, ismerősök és ismeretlenek is azonnal nézik, olvassák, kommentálják amit feltöltöttek.
- **Multitask üzemmód:** mindig, mindenhol, párhuzamosan több forrásból érik impulzusok őket, sőt, kifejezetten igénylik. Ez az a helyzet, amikor a gyerekek online csetelnek, csinálják Word-ben a házi feladatukat, játszanak valamilyen közösségi oldalon egy játékkal valaki ellen, természetesen a TV és/vagy a rádió be van kapcsolva, a fülükben pedig az mp3 lejátszó.
- **Közösségek:** teljesen másképpen kommunikálnak, szerveznek, dolgoznak, mint az előző generációk. Természetes számukra, hogy mindeközben egy ismeretlen méretű közösség követi tevékenységeiket.

- **Globálisak:** ők már egy olyan világban nőttek fel, amelyben magától értetődik, hogy bármikor bárkivel tudnak beszélni, bármilyen információt el tudnak érni a világ bármelyik pontján. Ehhez kapcsolódik a nyelvtanulási szokások változása is: ha tudnak angolul, minden elérhetővé válik számukra - kimondhatatlan motiváció ez.
- **Változatosak:** mivel bármivel lehet bármilyen mélységben foglalkozni az internet segítségével, sokkal könnyebben válhatnak profikká mindenben, ami csak érdekli őket.

Y-generáció, Internetgeneráció, IT-generáció, online generáció, digitális nemzedék, milleniumiak, C-(consumer)generáció

-1980 és 1994 között születettek

- **együtt nőttek, fejlődtek és formálódtak a technika változásával**

- **állandó változás**

- médiafüggés, multitasking

- **többségük kerüli a csendet.**

- újdonságra nyitottak, igénylik a változást

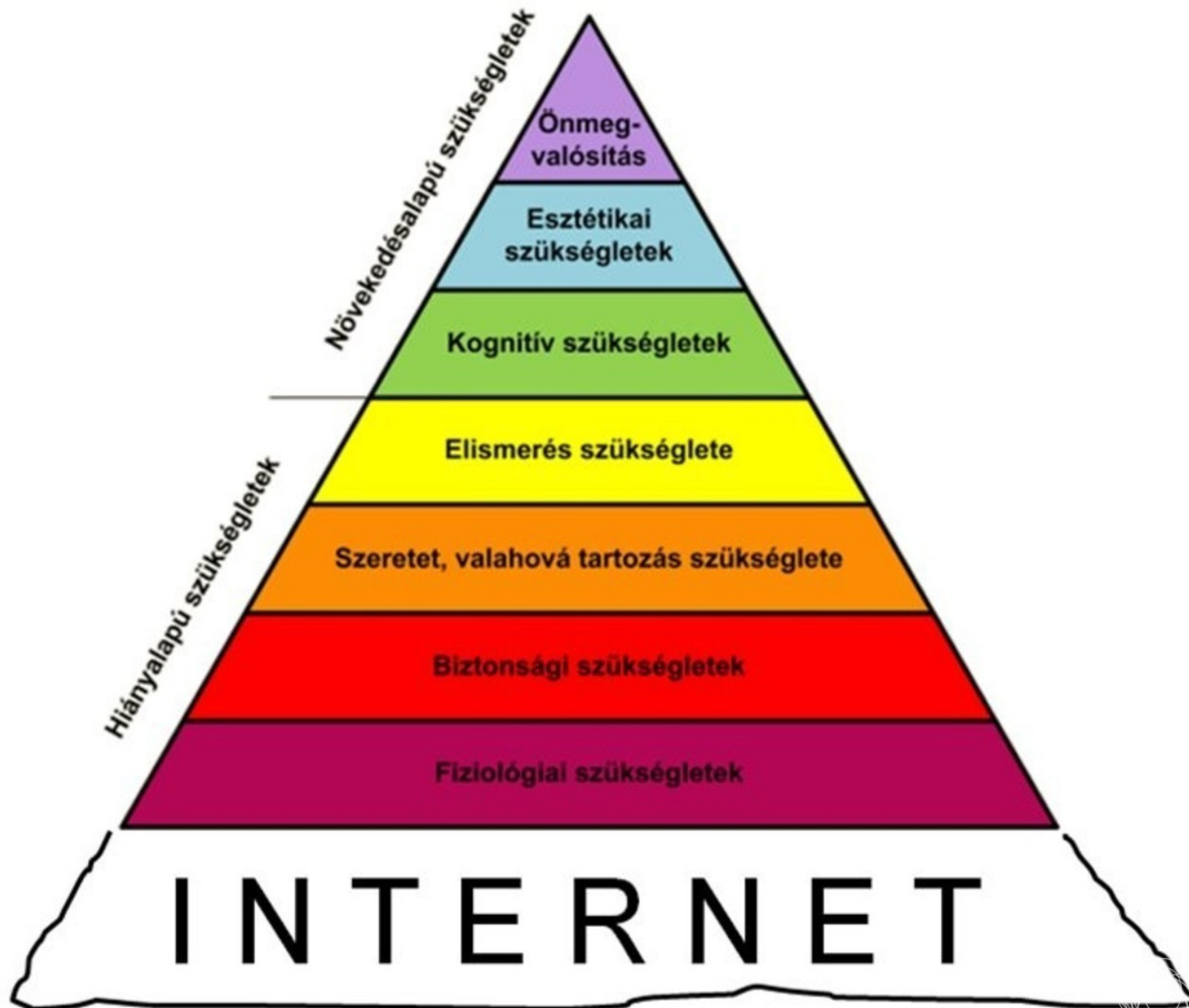
- **újabb és újabb kihívásra vágnak,**

- **magánszféra és a munkahely **szükségszerűen** összekapcsolódik.**

Z-generáció, Zappers

- 1995 után születtek
- ténylegesen beleszülettek a digitális világba
- képzelőerejük minimális
- interneten élnek, kapcsolataikat is itt alakítják ki,
- sokszor elzárkóznak a valós világtól,
- egyedi szavak, kifejezések és rövidítések
- rugalmasan, gyorsan oldják meg a feladatokat,
- gyakori gyors döntésképeség megterhelő az idegrendszerüknek.
- gondolkodásukra a következetesség és a logika nem igazán jellemző
- problémamegoldás = ESC, lekapcsolás

- Az internet legaddiktívabb területe a szociális aspektusú alkalmazások köre, amelyek segítségével másokkal kapcsolatba lehet lépni. Ezekben belül is az interaktív megoldások okozzák a legnagyobb függőséget pl. online játék, közösségi oldalak.
- A közösségi média használatot főként két alapvető társadalmi szükséglet motiválja:
- a valahova tartozás szükséglete: a másokkal való társulás vágya és a társadalmi elfogadottság igénye
- az önmegjelenítés szükséglete: jó benyomás keltésére való folyamatos törekvés
- A két motivációs tényező létezhet egyszerre is, de külön-külön, önmagában is lehet a használat indítéka

Mit ad a közösségi média?

- könnyen, olcsón, gyorsan tudnak egymással kapcsolatot felvenni, követni tudják barátaik, ismerőseik életét, saját magukról hírt adhatnak.
- az önkifejezés egyik eszköze is az, hogy milyen profilt hoznak létre, milyen fényképet választanak, milyen oldalakat kedvelnek, milyen ízlést tükröznek a like-olt oldalak, zenék, filmek, hírek, mely hírességeket követik, milyen játékokat játszanak stb.
- ez az eszköze arra, hogy népszerűvé váljon, hogy pozitív színben tüntesse fel magát, és pozitív visszacsatolást kapjon a környezetétől, vagy akár ismeretlenektől,

Megosztok tehát vagyok

- A közösségi felületeken a megosztások 5 alapvető motivációja:
- mások felé érdekes, szórakoztató tartalmak közvetítése
- rólunk alkotott vélemények tudatos „manipulálása”
- kapcsolatápolás
- önmegvalósítás
- általunk képviselt ügyek, események propagálása

Kik a veszélyeztetettek?

- MINDENKI
- Azok a gyermekek, akik depressziósak, ellenséges érzelműek, figyelemhiányos hiperaktív zavarban (ADHD) vagy szociális fóbiában szenvednek.
- A depressziós gyermekek, vagy a szociális problémákkal küszködő gyermekek szintén úgy fordulnak a közösségi felületekhez, mint egy terápiás eszközhöz.
- Belebújhatnak egy vágyott hős vagy más személy bőrébe és kapcsolatba léphetnek más gyermekekkel, akik hasonló problémákkal és társadalmi hiányosságokkal küzdenek. Ezekben a szerepekben nem kell konvencionális társadalmi módon funkcionálniuk.

Mit tehet a szülő, a pedagógus?

- Legyen nyitott!

Meg kell barátkozni a gondolattal, hogy mindannyian - Ön, tanítványai és saját gyermeke is - olyan kultúrában élünk, melyben a közösségi oldalak használata egyre nagyobb teret ölt. Már és még nem tudjuk optimálisan használni.

- Szabaduljon meg saját előítéleteitől!

Próbálja minél jobban megérteni a fiatalok közösségi oldalak használatához való viszonyát, annak pozitívként megélt hatásait.

- Ne hárítsa el a problémával járó felelősséget!

Hajlamosak vagyunk külső körülményekre, más személyekre (társadalomra, szülőkre, kortársakra) hárítani a felelősséget.

- A közösségi média-függőség talán csak a felszín!

Háttérben jellemzően a serdülőkor számtalan pszichés krízis-helyzete húzódik meg (serdülőkori depresszió, identitás krízis, magány, divat, fokozott érzékenység, stb.) Mindig a fiatal egész személyiségére kell figyelni, s meglátni azt a momentumot, amely beszipantotta őt a hálóba.

- Ne szégyelljen segítséget kérni!

Amennyiben intézményükben van pszichológus, szociálpedagógus, ifjúságvédelmi felelős, célszerű vele együtt gondolkodni, beszélgetni és segíteni a diákoknak. Ez nem azt jelenti, hogy a probléma kezelését át lehet hárítani kizárólag a szakemberre, hanem közösen kell a legjobb megoldásokat keresni.

- Alakítsanak ki közös álláspontot!

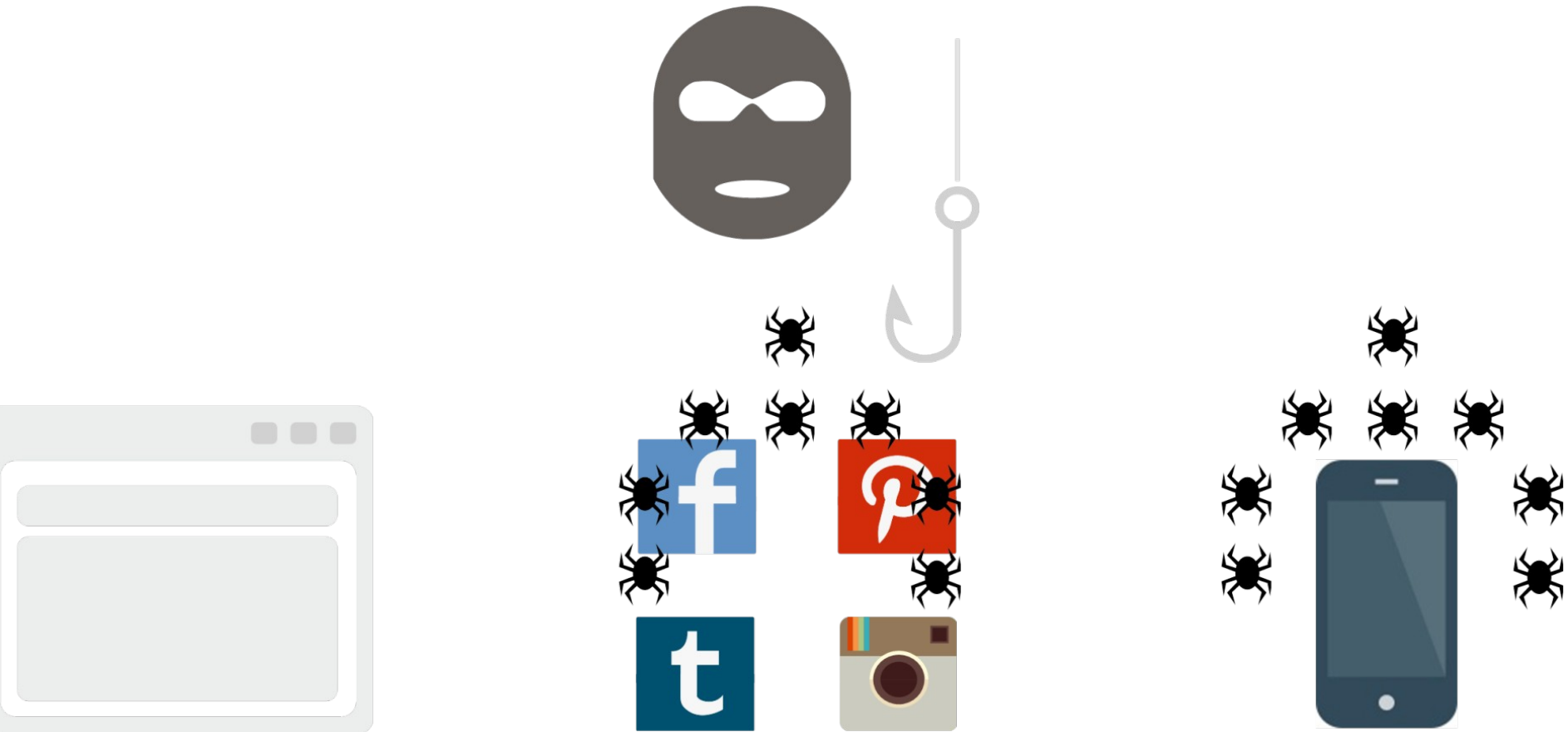
Igyekezzenek ezt a fiatalokkal is át-megbeszélni, és mindannyiuk számára elfogadható, közös megoldást, stratégiát kialakítani otthon és az iskolán belül!

- Ne feledje: Ön elsősorban pedagógus (szülő) és mint ilyen nevelő!

Legyen büszke arra, hogy képes saját személyiségével, önbecsülésével, bölcsességével, aggodalmával, bizalmával és szeretetével értékeket közvetíteni gyermekei, tanítványai számára!

A támadások a weboldalak mellett egyre inkább a közösségi oldalakat és a mobil eszközöket veszik célba

A gyerekek sokkal internet függőbbek mint valaha

- 95%-a a 12-17 év közötti tinédzsereknek online
- 78%-a az online tinédzsereknek használ közösségi hálózatokat
- 3 gyerekből 1 az okostelefonján keresztül csatlakozik az internetre

- A 13-17 éves tinédzserek havonta átlagosan 3417 elektronikus üzenetet váltanak
- 78%-a a közösségi oldalakat használó gyerekeknek volt már ezen oldalakhoz kötődő “negatív élménye”
- 32%-a a tinédzsereknek volt már célpontja online zaklatásnak
- ötből egy gyerek bevallotta, hogy tesz olyan dolgokat az interneten, amiket a szülei nem engednék meg neki.

Gyermekvédő szűrőprogramok

- A Norton Online Family szűrőprogram számítógépen és mobilon is alkalmazható, és a gyerek bevonásával segít kiszűrni a veszélyes tartalmakat.
- A Microsoft Windows Szülői felügyelet szűrőprogramja a gyerek internethasználatát segít kordában tartani oly módon, hogy a szülő megadhatja, mely órákban használhatja a gyerek a netet, és mire.
- Kifejezetten mobilra fejlesztették a Kids Place applikáció, segítségével letilthatók a veszélyes applikációk, korlátozható az új appok letöltése.
- MamaBear app, figyeli a Facebook- és Instagram-feltöltéseket, a netezéssel töltött időt is méri, a gyerek tartózkodási helyét is képes bemérni GPS segítségével.

safebook

SZÜLŐK ÉS TANÁROK

Lépj be a Facebook-ra
Értsd meg, hogyan működik
Tanítsd a biztonságos és felelős nethasználatot
Ellenőrizd az adatvédelmi beállításait

BARÁTOK

NE: hallgass
 IGEN: Segíts a barátodnak
Jelentsd a zaklatást
Mondd el a szüleidnek
Mondd el a tanárodnak

AZ ÁLDOZAT

NE: Válaszolj
 IGEN:
Mentsd el az üzeneteket
Töröld ismerőseid közül a zaklatót
Blokkold a zaklatót
Mondd el egy barátodnak

MONDD EL • TÖRÖLD • BLOKKOLD • JELENTSD

Ez a válaszunk a cyberbullyingra. Mindenki tehet ellene. Tedd meg te is, amit tudsz! www.saferinternet.hu

Köszönöm a figyelmet !